

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 66

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/54) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	13
• 2/54 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	14
- Genel Gerekçesi	14
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	15
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	16
- Muhalefet Şerhi	19
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27'nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	20
- Teklif Metni	24
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	24
• Anlaşma Metni.....	25

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-160649

16 Haziran 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/4995	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması
2	2/5020	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Esgüdümlü Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma
3	2/4909	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naheçvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol
4	2/5037	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükûmetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması
5	2/4690	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma
6	2/4335	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokol
7	2/4243	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkmenistan Hükûmeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptı
8	2/4856	Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Baltıklık Sübvansiyonları Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
9	2/5053	Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi
10	2/4511	Spitsbergen İle İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşma
11	2/3540	Hükümetlerarası Kuru Limanlar Antlaşması
12	2/5040	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Arasında Türkiye'deki UGSGM Temsilciliğinin Statüsü Hakkında Antlaşma ve Notalar
13	2/4762	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KADB) Arasında İşbirliği Çerçeve Antlaşması
14	2/2818	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptı
15	2/4649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Antlaşması
16	2/4246	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol
17	2/4648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
18	2/3909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
19	2/4647	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
20	2/4693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması
21	2/4692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
22	2/4691	Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
23	2/4689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol
24	2/4704	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Notalar
25	2/2498	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
26	2/4705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
27	2/5028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
28	2/4097	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Notalar
29	2/4651	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
30	2/4910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
31	2/4096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
32	2/2225	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
33	2/3720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
34	2/3719	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
35	2/3718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/3954	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
37	2/3953	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması
38	2/2033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
39	2/4486	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
40	2/4928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
41	2/4913	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
42	2/4512	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
43	2/4718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
44	2/3981	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İşbirliği Anlaşması
45	2/1458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/2030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
47	2/4293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
48	2/4707	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
49	2/4740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
50	2/4763	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezayir'de Uluslararası Bir Türk Okulu Açılmasına İlişkin Anlaşma
51	2/2034	İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü
52	2/1943	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması
53	2/2277	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolü
54	2/4737	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İşbirliği Mutabakatı Zaptı
55	2/4739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
56	2/4159	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşmada Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokol
57	2/4160	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolünde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokol
58	2/4764	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Mutabakat Zaptı
59	2/3742	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Psikotrop ve Uyuşturucu Maddelerin Uluslararası Kaçakçılığına Karşı Mücadelede İşbirliği Anlaşması ve Notalar
60	2/4966	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşası Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması
61	2/4738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma
62	2/4244	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
63	2/4245	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye-Arnavutluk Memorial Hastanesinin Geçiş Süresi Boyunca Ortak İşletilmesine İlişkin Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
64	2/4857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti-Milli Birlik Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı
65	2/3057	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma ve Notalar
66	2/1538	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü
67	2/1584	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
68	2/2705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Notalar
69	2/3542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
70	2/3980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma
71	2/4912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma
72	2/3241	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/4995, 5020, 4909, 5037, 4690, 4335, 4243, 4856, 5053, 4511, 3540, 5040, 4762, 2818, 4649, 4246, 4648, 3909, 4647, 4693, 4692, 4691, 4689, 4704, 2498, 4705, 5028, 4097, 4651, 4910, 4096, 2225, 3720, 3719, 3718, 3954, 3953, 2033, 4486, 4928, 4913, 4512, 4718, 3981, 1458, 2030, 4293, 4707, 4740, 4763, 2034, 1943, 2277, 4737, 4739, 4159, 4160, 4764, 3742, 4966, 4738, 4244, 4245, 4857, 3057, 1538, 1584, 2705, 3542, 3980, 4912 ve 3241 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/54)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 398977 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması’nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

14/12/2018

Binali Yıldırım

İzmir

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması” 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma kapsamında iki ülke arasında;

- a) Savunma sanayi işbirliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi,
- b) Savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi,
- c) Savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi,
- ç) İhtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki,
- d) Müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile
- e) Türk savunma sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Mezkûr Anlaşma ile Uganda Cumhuriyeti’nin savunma sanayi ürünlerine ilişkin ihtiyacının Türk savunma sanayisi tarafından karşılanması ve savunma sanayi işbirliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-153058

14 Aralık 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilışıkte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/11/2023

Esas No: 2/54

Karar No: 52

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/54 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 01/11/2023 tarihinde yaptığı 4’üncü toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27’nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/1458 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 19/06/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/54 esas numarası ile 19/06/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 01/11/2023 tarihli 4’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Savunma Sanayii Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti arasında 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan ve savunma sanayi işbirliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesini, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimini, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferini, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedarikini ve Türk savunma sanayisi tarafından savunma sanayi ürünlerine pazar imkanı sağlanmasını amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/1458 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/54 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 178 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>
Ankara	Diyarbakır	Düzce
(Muhalefet şerhimiz vardır)		

Üye <i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i> Elâzığ (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir
Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Güzelmansur</i> Hatay	Üye <i>Derya Ayaydın</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Seda Gören Bölük</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tuğba Işık Ercan</i> İstanbul	Üye <i>Namık Tan</i> İstanbul
Üye <i>Ziya Altunyaldız</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süreyya Öneş Derici</i> Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhi aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/54 esas numaralı; İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi 'ne Şerhimiz:

1894 yılında İngiliz sömürge imparatorluğunun bir parçası haline gelen Uganda, 1962 yılındaki bağımsızlık ilanı ile uluslararası sistemdeki yerini almıştır. Uganda, birçok Afrika ülkesinde olduğu gibi, dini ve etnik çeşitlilikten kaynaklanan sorunlarla karşı karşıya olan bir devlettir. Bu sorunlar, bağımsızlığın ilk yıllarından itibaren ülkede işleyen bir demokrasiye ulaşılmasını engelleyerek, ülkenin siyasi, ekonomik ve beşerî açıdan istikrarsız bir yapıya sahip olmasına yol açmıştır. Uganda, Hristiyan bir yönetim kurma saiki ile silahlı eylemler gerçekleştiren Tanrı'nın Direniş Ordusu (LRA) gerçeğiyle karşı karşıyadır. Demokratik yapılanmanın önündeki bu engeller göz önünde bulundurulduğunda söz konusu anlaşma mevcut sorunları ilerletecek bir anlaşma olacaktır. Bu sebeple anlaşmaya şerh düşüyoruz.

06.11.2023

Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21/2/2020

Esas No: 2/1458

Karar No: 134

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 14/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”, 17/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 19/12/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna havale edilen 2/1458 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 5/2/2020 tarihli 19’uncu toplantısında Savunma Sanayii Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriğı

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütölmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk savunma sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması ayrıca Uganda Cumhuriyeti’nin savunma sanayi ürünlerine ilişkin ihtiyacının Türk savunma sanayisi tarafından karşılanması ve savunma sanayi iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesini hedefleyen Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görölmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Uganda’nın, siyasi istikrarı, nüfus yoğunluğu ve ekonomik potansiyeliyle Türkiye için önemli bir ülke olduğu, 2002 yılında 53 bin dolar olan ticaret hacmimizin bugün 60 milyon dolar düzeyinde olduğu,

Birleşmiş Milletler ve Afrika Birliğinde etkin olmaya çabalayan Uganda’nın, Birleşmiş Milletler barışı koruma misyonlarına da önemli düzeyde personel gönderdiği, Afrika Birliği Somali misyonunda en fazla asker barındıran ülkenin Uganda olduğu,

Anlaşma’nın Doğu Afrika bölgesel güvenliği bakımından önemli bir rolü olan Uganda’yla askeri alandaki iş birliğimizin geliştirmesi ve bu alandaki yasal altyapının tamamlanması amacına hizmet ettiği,

2016 yılında Cumhurbaşkanımızın Uganda’yı ziyareti sırasında imzalanan bu Anlaşma uyarınca savunma sanayisi mal ve hizmetlerinin ortak araştırma geliştirmesi, üretimi ve modernizasyonu, teknoloji transferi, bilimsel ve teknik bilgi değişimi alanlarında iş birliği yapılacağı, mutabık kalınırsa buna üçüncü taraflara yönelik iş birliğinin de eklenebileceğı, yine iki ülke Savunma Bakanlıkları arasında somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve müşterek projeleri yürütmek üzere bir karma komisyon kurulacağı,

Anlaşma imzalanmadan önce Uganda makamlarının Türk savunma sanayisine yönelik çok fazla bilgi ve tecrübesinin bulunmadığı ancak Anlaşmanın imzalanması ile Uganda'nın Türk savunma sanayisine olan ilgisinin arttığı, Uganda tarafının IDEF fuarlarımıza davet edildiği ve karşılıklı savunma sanayisi iş birliği toplantılarımızın başlamış olduğu,

Genellikle Rus ve Çin savunma sanayisi ürünlerini kullanan bu ülkenin farklı pazarlara da açılmak istediği ve Türk savunma sanayisine büyük ilgi gösterdiği,

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle Uganda'nın ülkemizin bu sektördeki gelişimine yönelik ilgisinin somut bir kazanıma dönüşeceği öngörüldüğü,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü redaksiyon yetkisiyle birlikte aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Denizli	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
(Muhalefet şerhimiz ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>
Balıkesir	Bursa	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Aziz Babuşcu</i>
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözeği
İzmir
(Muhalefet şerhimiz ektedir)

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

10- 2/1458 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimizdir:

Uganda Devlet Başkanı Yoweri Museveni, 26 Ocak 1987 yılından beri ülkeyi yönetmektedir. Uluslararası kamuoyunda ve hak temelli örgütlerce ‘diktatör’ olarak tanımlanan Museveni aynı zamanda Kongo’yu işgal etmekten suçlu bulunmuştur. 2016 yılında yapılan seçimlerde % 60 oy alsa da seçimler baskı altında geçmiş ve birçok kesim tarafından ‘seçimlerin şaibeler altında’ yapıldığı raporlara yansımıştır. 2017 yılında da başkan aday olmak için yaş sınırını kaldıran 76 yaşındaki devlet başkanına karşı halk sokaklara çıkmış muhalefet liderinin de içinde olduğu yüzlerce kişi tutuklanmıştır.

Human Rights Watch’un 2019 yılında yayınladığı Uganda Raporu’nda öne çıkan insan hakkı ihlalleri şöyledir; 2016 seçim sürecinde muhalefet partisinden altı parlamenterin de aralarında bulunduğu 33 kişi ‘hain’ suçlamasıyla tutuklanmış ve işkenceye maruz kalmıştır. Hükümetin hesap verilebilirlik iddiasına karşı kolluk kuvvetlerinin kullandığı şiddetten dolayı birçok sivil öldürülmüş ve buna dair herhangi bir soruşturma açılmamıştır. Bunun en çarpıcı örnekleri ise 2016 Kasım ayında Kasese kentinde 100 sivilin öldürülmesi, 2009 ve 2017 yılındaki protestolarda sivillerin kolluk kuvvetleri tarafından öldürülmesidir. Ayrıca Musevini hükümetinde muhalafet rolünü üstlenen Demokratik Değişim Forumu (FDC) lideri Kizze Bissegye seçim kampanyaları boyunca birçok kez gözaltına alınmıştır. Muhalefet lideri şu ana kadar 43 kez tutuklanıp serbest bırakılmıştır.

Sonuç olarak; 33 yıldır ülkeyi tek adam rejimiyle, otokrasiyle yöneten ve hak ihlali dosyası kabarık bir hükümetle savunma ve askeri anlaşma yapılması partimizce kabul edilemezdir. Keyfi gözaltı, seçilmişlerin tutuklanması, gösteri hakkının hukuksuzca engellenmesi gibi birçok yönetime başvurarak ve temel demokratik ilkeleri yok sayarak iktidarını kalıcılaştırmayı amaçlayan bir şahısla yapılacak olan bu anlaşma, Uganda’nın belki de onlarca yıl baskı ve zulüm altında yönetilmesine yol açacaktır. Demokratik değerleri temel ilkeleri arasında sayan HDP, ‘savunma sanayi anlaşmasının’ ‘diktatörün halka karşı savunma sanayi anlaşması’ olduğunun bilincindeyiz. Aynı zamanda Türkiye’deki rejimin savunma sanayisini damat,eş ve dost üzerinden geliştirme, üretme ve pazarlama çabasının bilincinde olarak bu anlaşmaya şerhimizi düşüyoruz.

06.02.2020

Serpil Kemalbay Pekoğezgü

Tulay Hatunoğulları Oruç

İzmir

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 66)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

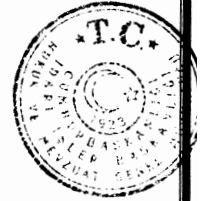
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle ferdî olarak "Taraflar", müştereken "Taraflar" şeklinde anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uganda Cumhuriyeti Hükümeti;

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Her iki Tarafın egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde, savunma sanayi alanında işbirliğinin Tarafların karşılıklı çıkarına katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Askerî teçhizat ve silâh alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayi işbirliğini daha fazla geliştirmeye yönelik isteklerini belirterek,

Karşılıklı saygı ile mütakabiliyet esaslarına bağlı kalarak,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE I
TANIMLAR

1. "Anlaşma"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasını ifade eder.
2. "Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları"; dünyanın her yerinde iç hukuka uygun olarak onaylanan sınai, bilimsel, edebî ve sanatsal alanlarda icatlara ilişkin tüm telif haklarını (ahlakî haklar dâhil), tüm hakları ve telif hakkını (alınmış patent hakları dâhil), kayıtlı ve kayıtsız ticarî markaları (hizmet markası dâhil), kayıtlı ve kayıtsız tasarımları, gizlilik dereceli bilgileri, (ticarî sırlar ve teknik bilgiler dâhil) ve fikrî mülkiyetten kaynaklanan tüm diğer hakları ifade eder.
3. "Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzeme"; şekli veya tipine ya da gönderilme metoduna bakılmaksızın, sınıflandırma işareti ile işaretlenen ve ulusal güvenlik çıkarlarından dolayı ve ulusal yasalara uygun olarak yetkisiz erişime, kullanıma veya imhaya karşı koruma gerektiren herhangi bir bilgi, belge veya malzemeyi ifade eder.
4. "Gönderen Devlet"; Kabul Eden Devlete bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda personel, malzeme ve teçhizat gönderen Devleti ifade eder.
5. "Kabul Eden Devlet"; Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatının bu Anlaşmayı uygulamak amacıyla topraklarında bulunduğu Devleti ifade eder.
6. "İş Birliği"; bu Anlaşma çerçevesinde, her iki Tarafın kendi ilgili yasalara ve düzenlemelerine uygun olacak şekilde mütakabiliyet esasına dayalı olarak üstlendikleri faaliyetleri ifade eder.
7. "Kalite Güvence"; performans gereklerine uygun olarak ve ilgili standartlara ve prosedürlere bağlı kalınarak teslim edilen savunma ürünlerinin veya hizmetlerinin kalitesini güvence altına almak için yürütülen tüm faaliyetleri ifade eder.

8. "Karma Komisyon"; bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması için, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Uganda Cumhuriyeti Millî Bakanlığı üyelerinden meydana gelen Komisyonu ifade eder.

9. "Kaynak Taraf"; Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge veya Malzemenin yetkisi altında üretildiği Taraf veya Uluslararası Kuruluşu ifade eder.

10. "Misafir Personel"; bir Tarafın, bu Anlaşmanın uygulanması için karşı Tarafın ülkesine gönderdiği asker/sivil görevlileri ifade eder.

11. "Savunma Sanayi Mal ve Hizmetleri"; ilgili lojistik destek ile birlikte silâhları ve askerî teçhizatı ve bunların araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzemeyi ve hizmetleri ifade eder.

12. "Üçüncü Taraf"; Tarafların dışındaki herhangi bir kişi, varlık, kuruluş veya herhangi bir ülkenin hükûmeti veya herhangi bir devlet veya uluslararası kuruluş veya bunların yasal temsilcilerini ifade eder.

13. "Yakınlar"; Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.

MADDE II AMAÇ

İşbu Anlaşmanın amacı; Savunma Mal ve Hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi ve tedarikine ek olarak, hizmetler ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili iş birliği ile savunma sanayi kabiliyetlerini geliştirerek Taraflar arasında savunma sanayi alanında iş birliği sağlamaktır.

MADDE III KAPSAM

İşbu anlaşma; Tarafların yetkili makamları ve savunma sanayi kuruluşları tarafından belirlenen savunma sanayi alanındaki faaliyetleri kapsar.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda iş birliği yapacaklardır:

a. Tarafların Silahlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin, mutabık kalınması halinde Üçüncü Taraflar için dâhil, ortak araştırılması, geliştirilmesi, üretilmesi ve modernizasyonu için uygun ortamın yaratılması,

b. Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin araştırılması, geliştirilmesi ve üretiminde, teknoloji transferi,

c. Bilimsel ve teknik bilginin mübadelesi ve müşterek araştırma, geliştirme, üretim ve modernizasyon sonuçlarının uygulanması,

d. Taraflarca karşılıklı olarak ihtiyaç duyulan Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerinin üretilmesi amacıyla müşterek araştırma ve geliştirme projelerinin yürütülmesi,

e. Her iki Tarafın alet ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra, savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşma,

f. Karşılıklı anlaşmaya bağlı olarak, ortak projelerde ortak elde edilen nihai ürünlerin Üçüncü Tarafra satışı,

g. Kalite güvencesinde taraflarca kullanılan savunma sanayi standartlarına yönelik bilimsel ve teknik bilgilerin, ilgili belge ve bilgilerin değişimi,

h. Tarafların yetkisi dâhilinde, askerî teknik kurumlar, savunma sanayi firmaları ve onarım tesisleri arasında iş birliği,

i. Her bir ülkede düzenlenen askeri sanayi fuarları ve sempozyumlara katılım,

2. Taraflar, işbu Anlaşmanın hükümlerini dikkate alarak, yukarıda belirtilen işbirliği alanlarının doğru şekilde uygulanmasını temin etmek maksadıyla ilave düzenlemeler.

MADDE V UYGULAMA ESASLARI

1. Esas olarak, Taraflar sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda iş birliği yapacaklardır.
2. Üçüncü Tarafların ilgi sahasına giren konulara ilişkin işbirliği karşılıklı mutabakat temelinde olacaktır.
3. İşbu Anlaşma Tarafların kendi kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde uygulanacaktır.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR

İşu Anlaşmanın uygulanması için yetkili makamlar;

Türkiye tarafında : Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı

Uganda tarafında : Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı

MADDE VII KARMA KOMİSYON

1. Taraflar, bu vesileyle işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı personelinden meydana gelen bir Karma Komisyon (bundan böyle "Komisyon" olarak anılacaktır) kurarlar.

2. Bu Anlaşma kapsamında, Komisyonun görevleri aşağıdaki hususları içerecektir:

a. Bu Anlaşmanın IV'üncü Maddesine göre, somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,

b. Birlikte gerçekleştirilecek projeleri seçmek ve müşterek projelerin uygulanmasına yönelik en uygun iş birliği şekil ve metotlarını tanımlamak,

c. Tarafların olası ortakları olabilecek yerel firmaları tespit etmek ve seçmek,

d. Müşterek programların uygulanması amacıyla bilgileri mübadele etmek.

e. Üçüncü Tarafların ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,

f. Onaylanmış proje ve kararların uygulanması için gerekli belgelerin hazırlanmasını ve yayınlanmasını sağlamak,

g. Onaylanmış projeleri düzenli olarak denetlemek,

3. Komisyonunda Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı/Millî Silahlanma Direktörü; Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı heyetine Ulusal Yatırım Kurumu Yönetim Direktörü ise başkanlık edecektir.

4. Komisyon her bir Tarafın üç personelinden oluşacak, gerektiğinde uzman personel dâhil edilebilecektir.

5. Komisyon heyetlerin kendi başkanlarının eş başkanlığında yapılacak ve en az yılda bir olmak üzere mutabık kalınacak tarihlerde dönüşümlü olarak toplanacaktır.

6. Resmi Davetiye ve gündem maddeleri Komisyon Toplantısından en az 60 gün önce koordine edilmiş olacaktır.

7. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;

a. Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.

b. Uganda Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Ulusal Yatırım Kurumu.

MADDE VIII FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI

1. İşbu Anlaşmanın ve bu Anlaşma temelinde akdedilecek olan diğer ilave düzenlemelerin uygulanması esnasında her bir Tarafın Fikri Mülkiyet Hakları ile ilgili yürürlükte olan Uluslararası Anlaşmalar dikkate alınacaktır.

2. Savunma sanayi ile ilgili malzemenin veya Taraflar arasında karşılıklı olarak mübadele edilen bilgilerin bir Üçüncü Tarafa verilmesi ancak Anlaşmanın Taraflarının yazılı izniyle mümkün olacaktır.

3. Taraflar bu Anlaşma çerçevesinde diğer Tarafça verilen bütün malzeme, ürün ve bilginin çoğaltılması, kopya edilmesi, kullanılması veya dağıtılması ile ilgili Fikri Mülkiyet Haklarına ve diğer sınırlamalara riayet edeceklerdir.

MADDE IX GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN KORUNMASI

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde gönderilen, mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Bilgi Belge ve Malzeme her bir Tarafın ulusal kanun ve düzenlemeleri ile iki ülke arasında yürürlükte bulunan ikili anlaşmalar uyarınca ele alınacak ve korunacaktır.

2. Taraflarca yazılı olarak müştereken karar verilmedikçe, işbu Anlaşma çerçevesinde gönderilen, mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Askeri Bilgi aşağıda belirtilen ilkeler doğrultusunda işlem görecektir ve korunacaktır:

a. Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi alan Taraf, Kaynak Tarafça bu bilgiye verilen gizlilik derecesine eşit veya daha yüksek gizlilik derecesi vermelidir. Taraflarca verilecek gizlilik dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

TÜRKÇE:

ÇOK GİZLİ

GİZLİ

ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

TASNİF DIŞI

İNGİLİZCE:

TOP SECRET

SECRET

CONFIDENTIAL

RESTRICTED

UNCLASSIFIED

b. Açıklanması Birleşmiş Milletler emir ve yükümlülüklerine uygun olmadıkça, hiçbir Taraf, diğer Tarafın alından Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi Kaynak Tarafın ön yazılı izni olmaksızın bir Üçüncü Tarafa açıklamayacaktır.

c. Kaynak Tarafın ön yazılı izni olmaksızın, Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemeyi sadece mübadele edilme ve üretilme amacı doğrultusunda kullanılacaktır.

d. Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemenin korunması ve açıklanmasına ilişkin Anlaşmada belirtilen yükümlülükler Anlaşmanın sona ermesinden sonra dahi uygulanmaya devam edecektir.

e. Yukarıda belirtilen 2'nci fıkranın b bendini etkilemeksizin, Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemenin fiili veya şüpheli olarak ihlal edilmesi veya bu tür bilginin yetkisiz bir kişiye açıklanması hâlinde, ihlal veya açıklanmanın meydana geldiği veya meydana gelmiş olabileceği yerdeki Taraf, kendi ulusal yasalarına ve düzenlemelerine uygun olarak gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu durum ile alınan tedbir ve sonuçları hakkında diğer Tarafı derhal bilgilendirecektir.

**MADDE X
KALİTE GÜVENCESİ**

Savunma Sanayi Mal ve Hizmetlerine ilişkin kalite güvence konusunda genel ilke ve prosedürleri belirlemek amacıyla ayrı bir anlaşma akdedilecektir. Bahse konu anlaşmanın yürürlüğe girmesine kadar Tarafların kalite güvence konusundaki yasal mevzuatı uygulanacaktır.

**MADDE XI
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN
KAYNAKLANAN TAAHHÜTLERİ**

İşbu Anlaşmanın hükümleri, her iki ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

**MADDE XII
HUKUKİ HUSUSLAR**

1. Misafir Personel ile Yakınları; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Devlet ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Devletin millî yasalarına ve yargı yetkisine tabidir. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gonderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Devletin mevzuatında yer alan veya Devletin için uygun olan bir ceza türü uygulanır.

2. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel veya Yakınlarının gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
3. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılamaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş her türlü hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
4. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
5. Gönderen Devlet, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devlet, yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.
6. Gönderen Devletin kıdemli personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Devletin personeline disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkili olacaktır.

MADDE XIII İDARİ KONULAR

1. Misafir Personele, bu Anlaşmada belirlenmiş olanlar veya bu Anlaşma uyarınca imzalanacak Protokoller, Mutabakat Muhtıraları ve Teknik Anlaşmalar/Düzenlemelerle belirlenecekler dışında görevler verilmeyecektir.
2. Gönderen Devletin Askeri Personeli, görev yerlerinde kendi üniformalarını giyebilecektir.
3. Kabul Eden Devlet, bu Anlaşmada belirtilen faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde gerekli teçhizatı sağlamak için çaba gösterecektir.

MADDE XIV MALİ KONULAR

1. İşbu Anlaşmanın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin maaş, ibate, iase, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.
2. Kabul Eden Devlet faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine karar verecektir.
3. Misafir Personel Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekilme halinde, Misafir Personel ve Yakınlarının borçları Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

MADDE XV SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları, belirtilen ücretlerin ödenmesi mukabilinde ve Kabul Eden Devletin askeri personeli ile yakınlarına sağlanan olanaklara benzer şekilde, Kabul Eden Devletin askeri hastanelerinde tıbbi bakım, ilkyardım ve dış bakım olanaklarından yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

2. Misafir Personel ve Yakınları ilaç ve herhangi bir uzun süreli tıp hizmeti ile hastaların kendi ülkelerine gönderilmesi dâhil tıbbi masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

3. Kabul Eden Devletin sivil kurumlarının sağladığı sağlık hizmetlerine ilişkin tüm masrafları Misafir Personelin kendisi karşılamalıdır.

MADDE XVI ZARAR/ZİYAN VE TAZMİNATLAR

1. Taraflardan her biri, Misafir Personelin görevini yerine getirdiği sıradaki fiillerinden ötürü, karşı tarafın mallarına verilen zarar tazmin edecektir.

2. Kabul Eden Devletin ve üçüncü şahısların mallarına, kasten veya ihmale dayalı olarak verilebilecek zarar ve ziyanlara ilişkin tazminat taleplerinin çözülmesinde Kabul Eden Devletin kanunları uygulanacaktır.

3. Taraflardan her biri, Misafir Personelden herhangi birinin resmi görevlerini yerine getirirken üstlendiği hizmetten ötürü yaralanması veya ölümü veya bunlara sebebiyet vermesi halinde, bu tür ziyan ve zarar kasten veya ihmale dayalı olarak yapılmadıkça, diğer Tarafa karşı taleplerinden feragat edeceklerdir.

MADDE XVII GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir personel ile yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesinde, yabancılara ilişkin kurallara tabi olacaktır.

2. Misafir personel ile yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş veya çıkışlarında bu ülkenin pasaport ve gümrük işlemleri ile ilgili kanun ve düzenlemelere tabi olacaktır. Kabul Eden Devlet, mevzuatı çerçevesinde gerekli idari kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XVIII DİĞER HUSUSLAR

1. Gönderen Devlet, gerekli gördüğü zaman, personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, böyle bir talebi alır almaz, personelin dönüşü için bütün tedbirleri alacaktır.

2. Bir Misafir Personelin veya bir yakınının ölümü halinde, Kabul Eden Devlet Gönderen Devleti bilgilendirecek, cenazeyi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakledecek ve sevk edilene kadar uygun sihi koruma tedbirlerini alacaktır.

MADDE XIX UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulamasından doğacak uyuşmazlıkları, çözüm için Ulusal Mahkeme, Uluslararası Mahkeme, Hakem Heyeti veya bir Üçüncü Tarafa götürmeksizin Komisyonda görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır. Uyuşmazlıkların çözümü sürecinde Taraflar işbu Anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

2. Şayet uyuşmazlık Komisyonda görüşmelerin başlamasını müteakip 90 gün içinde çözülemezse, uyuşmazlık karar verilmek üzere Tarafların kendi bir üst yetkili makamlara sunulacaktır.

**MADDE XX
DEĞİŞİKLİK**

Taraflardan her biri işbu Anlaşmaya yönelik değişiklik teklifinde bulunabilecektir. Komisyon önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeleri başlatacaktır. 90 gün içerisinde bir görüş birliğine varılamaz ise, her bir Taraf 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan değişiklikler, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde-XXII uyarınca yürürlüğe girecektir.

**MADDE XXI
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

1. İşbu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl yürürlükte kalacak ve ikişer yıllık müteakip süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
2. Taraflardan her biri sona erdirmeye tarihinden 90 gün önce veya bir uyuşmazlığın çözülememesini müteakip diğer Tarafa Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini yazılı olarak göndermek suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.
3. İşbu Anlaşmanın veya herhangi bir ilave düzenlemenin sona erdirilmesi halinde, Taraflar sona erdirmeye bildiriminden önce başlayan tüm yükümlülüklerini yerine getirecektir.

**MADDE XXII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ**

İşbu Anlaşma, Tarafların, onay ve yürürlüğe giriş için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

**MADDE XXIII
METİN VE İMZA**

1. İşbu Anlaşma 01 Haziran 2016 tarihinde Kampala'da Türkçe ve İngilizce dillerinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Uyuşmazlık durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.
2. İşbu Anlaşma, kendi Hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendiren ve altında imzaları bulunan kişiler tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İSİM : Nihat ZEYBEKCI

UNVAN : Ekonomi Bakanı

UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İSİM : Dr. C. W. C. B. KIVONGA

UNVAN : Savunma Bakanı

-9-

TBMM Basımevi - 2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 66)